

«مقاومت» راز زندگی باید کرد

روایت فرماندار وقت دزفول از پایدردی مردم این شهر در روزهای دفاع مقدس

هانیبه قیاض

چهارم خرداد را در تقویم ملی ما به نام «روز دزفول» و «روز مقاومت و پایداری» نام گذاری کرده اند. همان شهری که هنوز رد سبیلی جنگ را بر صورت خود دارد و خم به ابرو نمی آورد، همان طور که در زمان جنگ نیارود. این شهر به واسطه رشادت و ایستادگی مردمش مدال مقاومت و پایداری را به سینه زده؛ سینه ای که ما لامل از خاطرات است. شاید بسیاری از آن خاطرات زیر آوار ناشی از هجوم موشک ها و بمب های چند تنی مدفون شده باشند. اما باز هم خاطرات زیادی می توان از آن ایستادگی و مقاومت گفت. غلامرضا بصیری پور، رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل مجمع خیران مسکن ساز و نماینده دومین، سومین و چهارمین دوره شورای اسلامی شهر مشهد که زاده دزفول است. فرماندار آن روزهای دزفول بوده است. شنیدن مقاومت و پایداری مردم دزفول از زبان او خالی از لطف نیست.

● جناب بصیری پور، شما سال ۱۳۶۴ فرماندار دزفول شدید و حدود چهار سال در این سمت باقی ماندید.

به ما بگویند چرا یک شهر لقب «مقاومت و پایداری» می گیرد؟

با آغاز جنگ ایران و عراق، دزفول از شهرهایی بود که بیش از ۱۸۰ بار به آن یورش موشکی شد. این حملات به قدری زیاد بود که اعراب نام بلد الصاریخ، را به معنی شهر موشک هایه دزفول دادند. دزفول از اهداف اصلی حملات موشکی عراق بود و به نوعی در ترتیب حروف ابجد موشک های عراقی، دزفول همیشه الف بود، اما مردمش با وجود موشک باران شدید همچنان مقاومت می کردند و حتی نماز جمعه را هر هفته اقامه می کردند.

حاصل سال ها موشک باران

عراق بر سر این شهر ۲۰۰ هزار

نفری، ۲۶۰۰ شهید بود. پس

از جنگ اما به پاس مقاومت

و پایداری مردم دزفول این

شهر را «شهر نمونه» نامیدند.

به یاد دارم که پس از جنگ

مرحوم دکتر فیروز آبادی،

معاون امنیتی نخست وزیر

وقت، به دزفول آمد و در

میدان فتح المبین مراسمی

برگزار شد که لوح نوشته

اسم دزفول پس از قرأت

متن آن، در میدان نصب شد.

بعد از آن هر یعنی از سال ۱۳۹۰ روز چهارم

خرداد را به عنوان روز مقاومت و پایداری و روز

دزفول نام گذاری کردند.

● شرایط آن روزهای شهر چطور بود؟

حملات دشمن بعضی به دزفول در سه مقطع صورت گرفت. در ابتدا ارتش عراق در اطراف دزفول (کرخه) مستقر بود و به دلیل همین استقرار و فاصله کمی که داشت، خیلی راحت باتوپ خانه شهر را زیر آتش می گرفت. از همان توپ خانه در طول جنگ بیش از ۲۰۰۰ گلوله به شهر دزفول شلیک شد و به مناطق مختلف آن اصابت کرد.

وقتی عملیات فتح المبین انجام شد و دشمن از کرخه فاصله گرفت، دسترسی اش به این توپ خانه قطع شد، بنابراین به پرتاب موشک روی آورد. این موشک ها هم البته مقطعی بودند، زیرا از سال ۱۳۶۶ به بعد علاوه بر موشک باران را تکت ها، بمباران هم صورت می گرفت. همه شهر نا امن شده بود، زیرا اگر موشک نقطه های مشخصی را هدف قرار می داد و فرضا بیشتر به سمت شمال و شمال شرق دزفول شلیک می شد، بمباران ها همه شهر و حتی حاشیه آن را هدف قرار می داد. با وجود این حملات گسترده، مردم دزفول هیچ گاه در طول دوران دفاع مقدس شهر را به صورت کامل ترک نکردند. شهرهای دیگر بعد از بمباران تخلیه می شدند. اما مردم دزفول با علم به حملات موشکی و بمباران ماندند. در واقع این امر برایشان عادی شده بود. مقاومت می کردند تا شهر سقوط نکند.

● بدیهی است وقتی دزفول برای عراقی ها اهمیت داشته، برای نیروهای خودی هم بسیار مهم بوده است.

بله. بیش از چهار دهه لشکر در وآن دفاع مقدس در اطراف شهر دزفول مستقر بودند، لشکرهایی مانند عاشورا (تبریز)، ۲۵ کربلا (مازندران)، قدس، امام رضا^(ع) از خراسان و ...، همین امر نشان دهنده این بود که شهر حالت جنگی دارد. در کل حضور رزمندگان هم در دزفول پررنگ بود. همین مسئله سبب می شد که مردم بادل گرمی بیشتری مقاومت کنند.

البته این اصل را نباید نادیده گرفت که مردم دزفول بسیار متدین و مهمان نواز بودند و به همین دلیل خدمت رسانی به رزمندگان در این شهر فوق العاده بود. تلفن منازل و کسبه دزفول به صورت رایگان در اختیار رزمندگان بود یا در بحث پذیرایی، همیشه درب خانه های مردم روی رزمندگان باز بود. در همان وضع، مردم در همه نماز جمعه ها شرکت می کردند و غذاایشان را میان رزمندگان توزیع می کردند. در واقع مردم این شهر علاوه بر اینکه مقاومت و خدمت رسانی می کردند، پشتیبان جنگ هم بودند. به محض اینکه حضرت امام ^(ره) پیام می دادند، مردم دزفول در میان بمباران و فشار جنگ به سرعت به پشتیبانی از امام راهپیمایی می کردند.

۴شنبه

۲۴ خرداد ۱۴۴۲
شماره ۴۴۴۴

۴۴

جامعه

تحلیلی بر آمار پزشکی قانونی درباره خشونت های اجتماعی حادثه ها

روزهای داغ، اعصاب گر گرفته

محدثه شوشتری

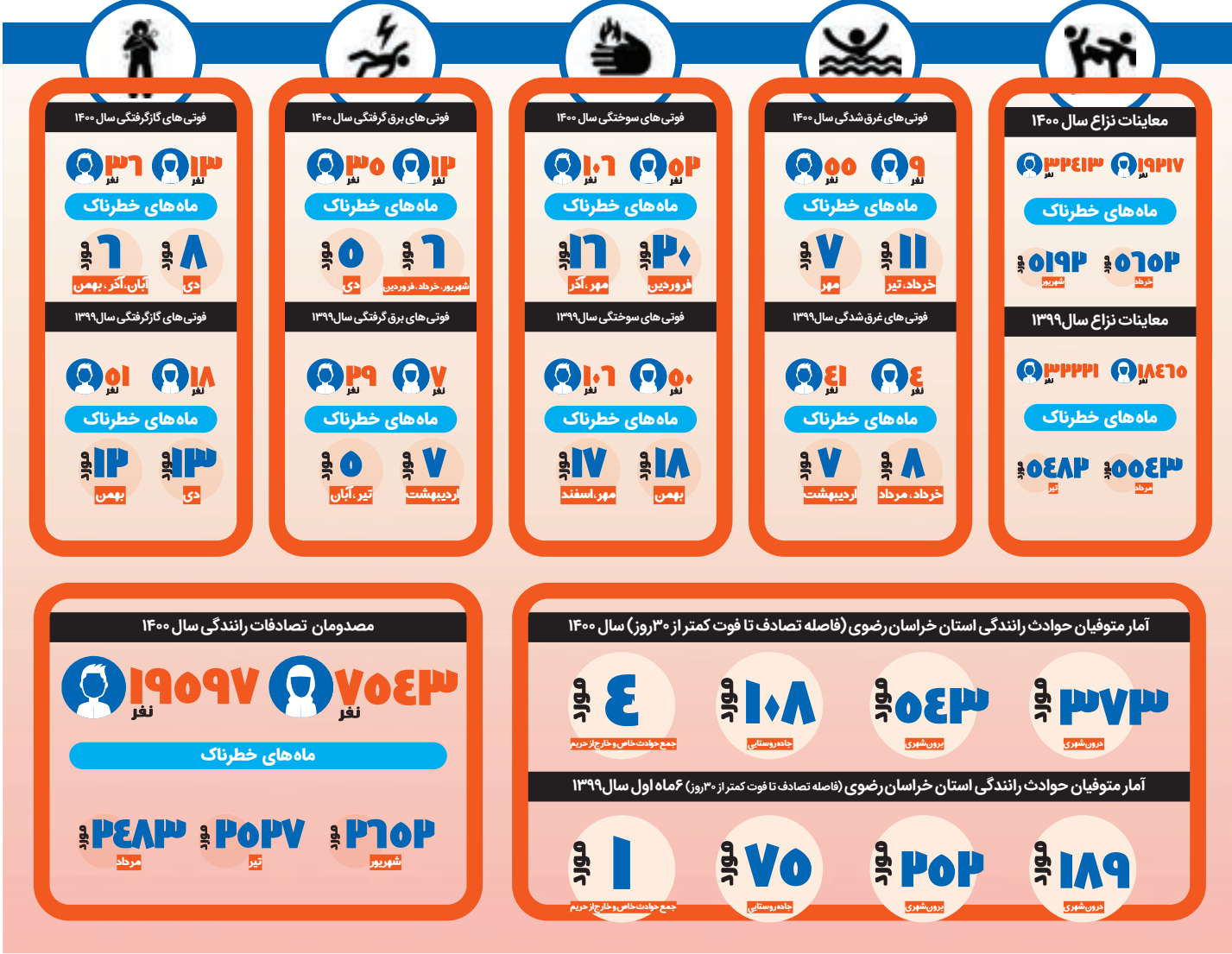

گزارش روز

وقتی جدول ها را بالا و پایین می کنیم، همگی فقط عدد هستند. کنار هر جدول با اعداد ریزودر شت فقط یک نام زده شده است. اما پشت هر یک از این عددها، روایتی از اتفاقات ناخوش در لایه های پنهان و آشکار جامعه است. عددها به تفکیک ماه و جنسیت و مربوط به سال ۱۴۰۰ خراسان رضوی است که پزشکی قانونی استان اعلام کرده است. جدول اول فوت ۶۴ نفر بر اثر غرق شدگی، جدول دوم فوت ۴۷ نفر بر اثر برق گرفتگی، جدول سوم فوت ۴۹ نفر بر اثر گاز گرفتگی، جدول چهارم فوت ۱۵۸ نفر بر اثر سوختگی، جدول پنجم فوت هزار و ۲۴ نفر بر اثر تصادفات، جدول ششم معاینه ۵ هزار و ۱۶۰ نفر بر اثر درگیری در نزاع هاست. برای همه این جدول های توان ساعت ها مطلب نوشت، اما آنچه در مجال پیش ر میسر بود، این بود که دیدگاه و تحلیل و توصیه و راهکار کارشناسی را از زبان متخصصان بیاوریم. در ادامه دکتر حسین اکبری به تحلیل خشونت های اجتماعی و آمار زیاد نزاع در آمارهای پزشکی قانونی خراسان رضوی پرداخته و دکتر میثم رضوی از فرهنگ سازی در رعایت ایمنی گفته که همان پیشگیری از حوادث ناخوشایند است.

عکس: سعید گل | شهروار

ضرورت فراموش شده ای به نام «ایمنی»

ساده خود نیز نقش زیادی در جلوگیری از تلفات جانی دارند. به عنوان مثال باطراحی دقیق در جانمایی دودکش ها ونصب صحیح آن می توان از خیلی گازگرفتگی ها جلوگیری کرد.

بر اساس آمار پزشکی قانونی خراسان رضوی، در سال ۱۴۰۰ د مجموع ۴۹ نفر بر اثر گازگرفتگی جانشان را از دست داده اند که اگر بحث ایمنی و شناخت خطر در این موارد به درستی صورت می گرفت، این افراد جان خود را از دست نمی دادند یا دست کم این آمار عدد کمتری را نشان می داد.

از دست نمی دادند یا دست کم این آمار عدد کمتری را نشان می داد. اما علاوه بر دقت در جانمایی دودکش ها ونصب صحیح آن می توان از خیلی گازگرفتگی ها جلوگیری کرد. بر اساس آمار پزشکی قانونی خراسان رضوی، در سال ۱۴۰۰ د مجموع ۴۹ نفر بر اثر گازگرفتگی جانشان را از دست داده اند که اگر بحث ایمنی و شناخت خطر در این موارد به درستی صورت می گرفت، این افراد جان خود را از دست نمی دادند یا دست کم این آمار عدد کمتری را نشان می داد. اما علاوه بر دقت در جانمایی دودکش ها ونصب صحیح آن می توان از خیلی گازگرفتگی ها جلوگیری کرد. بر اساس آمار پزشکی قانونی خراسان رضوی، در سال ۱۴۰۰ د مجموع ۴۹ نفر بر اثر گازگرفتگی جانشان را از دست داده اند که اگر بحث ایمنی و شناخت خطر در این موارد به درستی صورت می گرفت، این افراد جان خود را از دست نمی دادند یا دست کم این آمار عدد کمتری را نشان می داد.

اصل چهارم: استفاده از تجهیزات حفاظت فردی، به ویژه در محیط های کار که کارگران با تجهیزات فردی مناسب امکان آن را دارند که جان و سلامتی خود را حفظ کنند. به عنوان نمونه حوادث محیط کار در شهرک های صنعتی با رعایت ایمنی کنترل روشنی خواهد بود؛ بنابراین برای اینکه روزی داغدار عزیزی نشویم یا شاهد صدمات آسیب های یک اتفاق ناگوار بر سلامتی او نباشیم، به ایمنی بها بد هیم، قبل از آنکه حادثه و سانحه ای رخ دهد.

«حادثه خبر نمی کند، شاید همه ما بارها در موقعیت ها و وضعیت های مختلف این جمله را به زبان بیاوریم، اما معمولاً آنچه را که سبب پیشگیری از حادثه می شود یا ساده می انگاریم یا فراموش می کنیم. هر بار که حادثه یا سانحه ای دلمان را می لرزاند یا منجر به از دست رفتن جان عزیزی می شود، دوباره بحث «ایمنی» به میان می آید و البته خیلی زود هم از یادها می رود.

دکتر میثم رضایی
رئیس اداره آموزش و فرهنگ سازی سازمان فرهنگ سازی سازمان

دکتر حسین اکبری
رئیس اداره آموزش و فرهنگ سازی سازمان فرهنگ سازی سازمان

در جامعه ما ایمنی واژه ای است که متأسفانه خیلی به آن اهمیت نمی دهند و فقط زمانی که حادثه ای تبعات جانی و مالی دارد و سانحه آشکار می شود، همه سراغش را می گیرند. اما کاش قبل از هر حادثه ای ایمنی را در نظر بگیریم. در بحث مهم ایمنی، اولین گام شناخت خطر است. در مکان ها و موقعیت های مختلف برخی افراد یا به خطری توجه اند یا شانختن از آن ندارند. به عنوان نمونه چند سال پیش در یکی از مناطق مشهد در تابلو برق باز شده بود و کودکی در اطراف آن در حال بازی بود. اگر مادر یا افراد حاضر در آنجا به خطر برق گرفتگی از طریق تابلو برق توجه می کردند، شاید اتفاق ناگوار برق گرفتگی برای کودک رخ نمی داد.

بعد از شناخت خطر، باید اقداماتی انجام دهیم که احتمال وقوع آن خطر کاسته شود و به آسیب جانی و تلفات مالی منجر نشود. روش های مختلفی برای دور کردن خطر ها وجود دارد که چهار اصل آن را به زبان ساده برای شهروندان در ادامه مطرح می کنم. اصل اول: طراحی های ایمن، پروژه ها، زیر ساخت ها، وسایل و ابزار آلات را طوری طراحی کنیم که خطر و احتمال وقوع حادثه یا سانحه کم شود. به عنوان نمونه برای جلوگیری از حوادث و سوانح مختلف در ساختمان ها، مقاوم سازی و ایمنی باید به عنوان مهم ترین اصل در نظر گرفته شود. این طراحی ها حتی در جزئیات

مدیریت خشم؛ هیچ برنامه ای نداریم!

دکتر حسین اکبری
رئیس اداره آموزش و فرهنگ سازی سازمان فرهنگ سازی سازمان

دکتر حسین اکبری
رئیس اداره آموزش و فرهنگ سازی سازمان فرهنگ سازی سازمان

دکتر حسین اکبری
رئیس اداره آموزش و فرهنگ سازی سازمان فرهنگ سازی سازمان

وقتی افرا سطح زندگی خود را با بخش دیگری از جامعه مقایسه می کنند و نوعی احساس نا کامی و نابرابری به آن ها دست می دهد، در رویارویی با مسائل مختلف این غضب را با نزاع و خشونت های اجتماعی بروز می دهند. در بحث راهکارها، متأسفانه باید بگویم که هیچ برنامه مدون و جامعی برای کنترل انواع خشونت ها در جامعه مان نداریم. به عنوان نمونه در دنیا متولیان جامعه، اقدامات مختلفی را از جمله ایجاد زیر ساخت ها، اجرای برنامه و آموزش و مشاوره های فردی و گروهی شروع کرده اند. کلینیک های کنترل خشم چندین سال است که در برخی کشورها فعالیت می کنند، اما در جامعه ما برای اصل مهم کنترل خشونت و جلوگیری از بروز آن به شکل نزاع یا سایر آسیب های اجتماعی، کار خاص و اقدام اجرایی صورت نگرفته است. همه این ها در حالی است که سال به سال به آمار نزاع ها و خشونت های اجتماعی ما افزوده می شود. در واقع در شیب صعودی خشونت قرار گرفته ایم و این مسیر با افزایش مشکلات اقتصادی و بحران های اجتماعی جامعه بیشتر می شود؛ بنابراین باید متولیان امور اجتماعی و مدیریتی به این مسئله مهم وارد شوند و با ایجاد زیر ساخت های فرهنگی، اجتماعی و آموزش و با کاهش مشکلات زندگی روزمره افراد، به کنترل و کاهش خشونت ها کمک کنند.

مسائل اجتماعی و تقریبا همه آسیب های اجتماعی که در جامعه می بینیم، به صورت شبکه ای از نزاع به پزشکی قانونی خراسان رضوی مراجعه کرده اند. فقط بخش آشکاری از نتایج خشونت های اجتماعی است؛ زیرا در لایه های پنهان جامعه و در خیلی از نزاع ها افراد اصلا برای طرح شکایت و اثبات حقانیتشان به پزشکی قانونی دادگاه مراجعه نمی کنند. بنابراین، این آمار را باید دست کم چهار تا پنج برابر در نظر گرفت تا به میزان واقعی نزاع هادر جامعه برسیم. با در نظر گرفتن این مسئله از ۲۰ هزار نزاع داشته است. این مسئله در پژوهش ها و مطالعات جامعه شناسی ما هم دیده شده است، چنان که در سال ۱۳۹۶ در پژوهشی که نیروی انتظامی بر عهده واحد مطالعات دانشگاه فردوسی مشهد داشته بود، نتایج مطالعات نشان داد که یک چهارم نزاع های اجتماعی در خراسان رضوی را مردم گزارش نمی کنند. اما در باره دلایل بروز نزاع ها، مطالعات زیادی انجام شده است. این مطالعات می گویند به غیر از ویژگی های شخصیتی افراد که زمینه ساز تحمل کم آن ها در رویارویی با مسائل است، نابرابری های اجتماعی، فشارهای اقتصادی در جامعه، نا کامی های فردی، فشارهایی که از سطح کلان جامعه به بدنه جامعه تحمیل می شود، همه در ایجاد انواع